

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/38590-7/38596

Ek 104

Sayı : 54045643/610 — 960
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20.02.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/02/2014 tarih ve 43452547-120-00-164150 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Bingöl Milletvekili İdris BALUKEN'e ait 7/38590, Gaziantep Milletvekili Mehmet ŞEKER'e ait 7/38591, Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/38592, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/38593, 7/38595 ve 7/38596, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/38594 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

- 1- Görüş
7/38590, 7/38591, 7/38592,
7/38593, 7/38594, 7/38595,
7/38596 (9 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
Esas No : 7/38590

Günlük pratiklerimizden, yerellerden gelen bilgilerden ve basına yansıyan haberlerden hareketle, bugün Türkiye’de yoksulların temel gıda maddeleri arasında sayılabilecek patates ve kuru fasulye fiyatlarının çok yüksek düzeylere geldiği görülmektedir. Marketlere patatesin kilo fiyatı 3 ile 6 TL arasında değişirken; kum fasulyenin kilo fiyatı 8 ila 11 TL arasında değişmektedir.

Türkiye’nin senelik patates tüketimi 3 milyon civarındadır. 2012 yılında Türkiye’deki patates üretimi 6 milyon tonu aşması ve patatesin kilosunun sökümlü maliyetini bile karşılamayacak fiyatlara (10-20 kuruş) düşmesi; binlerce ton patatesin 2012 üretim sezonunda toprakta çürümeye bırakılmasına neden olmuştur. 2012 yılında elde kalan patates ihraç da edilememiştir. Özetle, 2012 yılında çiftçi patatesten büyük zararlar etmiştir. Zarar eden çiftçi, patates üretiminden vazgeçmiş, maliyeti ucuz diğer tarım ürünlerine yönelmiştir.

2013 yılında ise tarımsal üretime dair plansızlığın ve politikasızlığın bir sonucu olarak, sadece 1,5 milyon ton civarında patates üretilmiş. Patates arzının yetersizliğinden ötürü patates fiyatları bir anda yükselmiştir. Sadece iç tüketim için bile 3 milyon patates gerekliken üzerine dış satımla fiyatlar daha da yukarı çıkmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi Eker, patates, et ve kuru fasulye fiyatlarındaki artışı, “*kaos lobisine*” yormuş. Patates fiyatlarındaki artışı, “*lobilere ve puslu hava sevenlere*” bağlamıştır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Tüm ülke genelinde patates depolarındaki toplam stok nedir?

SORU 2) Patates ve kuru fasulyede fiyatların bu denli yüksek olmasının nedeni, patatesin depolarda bekletilmesi mi; yoksa Bakanlığınızca patatese yönelik herhangi bir üretim planlaması ya da tarım politikasının olmamasından ötürü müdür?

SORU 3) Sizce, üretici ve tüketicinin kaderi, piyasa ekonomisinin insafına terk edilebilir mi?

SORU 4) Dolardaki mevcut artış devam ederken, patates depoları dolu olsa bile ihracatın üreticiye daha cazip geleceğini ve patates fiyatlarının düşmeyeceğini öngörebiliyor musunuz?

SORU 5) Patates ve kuru fasulye fiyatlarının düşürülmesi için “*kaos lobileri*”ni işaret etmek dışında somut bir politikanız ya da programınız var mı?

SORU 6) Saman ithalatının ardından patates ithalatı da yapmayı planlıyor musunuz?

SORU 7) Türkiye’nin hala bir tarım ülkesi olduğunu düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Tarımsal ürün fiyatları serbest piyasa ekonomisi şartları içerisinde oluşmakta olup, Bakanlığımızın doğrudan ürün fiyatlarına müdahale etme görevi ve imkânı bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca patates sektörüne yönelik üretim, tüketim, stok durumu, fiyat, maliyet ile dış ticaret verileri günlük olarak takip edilerek, arz güvenliğinin sağlanması ve patates üretimindeki sürdürülebilirliğin temini için gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca, ülkemizde patates üretiminin ve depolanmasının önemli bir kısmının yapıldığı Niğde ve Nevşehir illerinde patates depolarında gerekli incelemeler yapılmış olup, iç tüketime yetecek seviyede ürün olduğu tespit edilmiş ve ürünlerin piyasaya sürülmesi noktasında çalışmalar yapılmış ve bunun neticesinde patates fiyatlarında düşüşler yaşanmıştır.

Bakanlığımızca patates ürününe önemli destekler sağlanmaktadır. 2013 yılı patates ürününe; 4,3 TL/da mazot, 5,5 TL/da gübre, 2,5 TL/da toprak analizi, 40 TL/da yurt içi sertifikalı tohumluk kullanım desteği yapılmakta olup, verilen desteklerin toplamı 52,3 TL/da'dır.

Bakanlığımızca iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak belirlenen, Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında üretim deseninin belirlenmesi, arz fazlası olan ürünlerin yerine yeni ürünlerin teşvik edilmesi, sanayinin hammadde ihtiyacının sağlanmasına yönelik olarak 30 tarım havzası belirlenmiştir.

Bakanlığımızca üretici örgütlerinin kurulması, gelişmesi ve pazarlama altyapılarının güçlendirilmesi konularında destek sağlanmaktadır. Bakanlığımız İl Müdürlüklerince, örgütlenme ve kooperatifleşme ile ilgili çiftçi toplantıları yapılmakta ve eğitimler düzenlenmektedir.

5200 sayılı Kanun kapsamında bugüne kadar İl ve İlçe düzeyinde kurulmuş olan 9 adet patates üreticileri birliği bulunmaktadır.

Bakliyat ürünlerinde üretim azlığı ve piyasada mal sıkıntısı söz konusu olmayıp, son dönemde yaşanan fiyat dalgalanmaları spekülasyon amaçlıdır. Bakanlığımızca bu kapsamda kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi amacıyla gerekli açıklamalar yapılmakta ve gerekli tedbirler alınmaktadır.

Kuru fasulye ithalatında gümrük vergisi oranlarının düşürülmesiyle birlikte piyasaya ürün arzı olmuş ve fiyatlar düşmeye başlamıştır.